

M.A. Sem.-2 Examination

408

Prakrit

May-2025

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

प्र. 1 अनुवाए करे (गमे ते बे)

14

1, चिड् चिड् वसंतसेणिए चिड् किं याशि धावशि पधावशि, पक्खलन्ती शाहु प्पशीद ण मलीअशि चिड् दाव।
कामेण शम्पदि हि डज्झअ मे शलिलं अंगालमज्झपडिदे विअ चम्मखण्डे ॥

शकार - दुवेहिं अम्हेहिं अणुबन्धअन्ती जहा कुक्कुलेहिं। शणूपुला मेहलाणादहाशा शवेदुणं मे हलअं हलन्ति॥

2, वीरक - को अज्जचारुदत्तो, का वा वसन्तसेणा, जेण अणवलोइदं वज्जइ ।

चन्दनक - अरे, अज्जचारुदत्तं ण जाणासि, ण वा वसन्तसेणिअं । जइ अज्जचारुदत्तं वसन्तसेणिअं वा ण
जाणासि, ता गअणे जोण्हासदिदं चन्दं पि तुमं ण जाणासि । को तं गुणारविन्दं सीलसिअंकं जणो न जाणादि ।

3, सूत्र - अज्ज, संपण्णं भोअणं, णीसवत्तं अ । अवि अ दक्खिणा कावि दे भविस्सदि । (नेपथ्ये)

भो, जं दाणि पढमं ज्जेव पच्चादिद्वोसि, ता को दाणिं दे णिब्बन्धो पदे पदे मं अणुबन्देदुम् ।

सूत्र. - पच्चादिद्वोमिह एदेणा । भोदु, अण्णं बम्हणं उवणिमन्तेमि ।

प्र.2 अनुवाए करे (गमे ते बे)

14

1, राआ - वअस्स किंपि अउव्वं दिद्वं कण्णारअणं । विदूषक - अत्थि एत्थ दक्खिणावहे वच्छोअं णाम णअरं ।
तहिं मए एककं कण्णआरअणं दिद्वं तं इह आणवेदु । भइरवाणंद - आणीअदि ।

राजा - अवदारिज्जदु पुण्णिमाहरिणंको धरणिअलम्मि ।

2, विचक्षणा - णिअकंतारंजणजोग्गं टे वअणं । विदूषक - ता उदारवयणे, तुमं पढ

देवी - (किंचित् स्मित्वा) सहि विअक्खणे, अम्हामं पुरदो तुमं गाढकइत्तणेण उत्ताणा होसि, ता पढ संपदं
अज्जउत्तस्स पुरदो सअं किदं किंपि कव्वं, जदो तं कव्वं जं सहाए पढीअदि, तं सुवण्णं जं कसवइए णिवट्टेदि,
सा धरिणी जा पिअं रंजेदि, सो पुत्तो जो कुलं उज्जलेदि ।

3 सूत्रधार - किं उण णट्टपअट्टो विअ दीसदि अम्हाणं कुसीलवाणं परिजणो । जदो एक्का पत्तोच्चिआइं सिसआइं
उच्चिणेदि ।इअरा कुसुमावलीओ गुंफेदि । अण्णा पडिसीसआइं पडिसारेदि । कावि खु वण्णिआओ पट्टए वट्टेदि ।
एस वंसे ठाविदो द्वाणो ।इअं वीणा पडिसारीअदि । इमे तिण्णि मिअंगा सज्जीअंति, एस कांसतालाणं
पक्खालणुज्जलाणं हल्लबोलो ।

प्र.3 अनुवाए करे (गमे ते बे)

14

1, संवाहक - शलणागदोमिह । वसंतसेना - अभअं सरणागदस्स । हज्जे, ढक्केहि पक्खदुवारअं ।

वसंतसेणा - कुदो दे भयं । संवाहक - अज्जे धणिकादो । वसंतसेना - हंजे संपदं अवावुणु पक्खदुवारअं ।

संवाहक - कथं धणिकादो तुलिदं शे भअकालणं । शुडु क्खु एवं वुच्चदि ।

2, रदनिका - एहि वच्छ, सअडिआए कीलमह । दारक - रदणिए, किं मम एदाए मट्टिआसअडिआए, तं ज्जेव
सोवण्ण-सअडिअं देहि । रदनिका - जाद, कुदो अम्हाणं सुवण्णववहारो, तादस्स पुणो वि रिद्धीए सुवण्णसगडिआए
कीलिस्ससि । ता जाव विणोदेमि णं, अज्जआ-वसन्तसेणाए समीवं उवसप्पिस्सं ।

3, वसंतसेना - हज्जे, चिड्दु मुहुत्तअं जाव अत्ताणअं पसाधेमि । रदनिका - वड्ढमाणअ, चिड्दु मुहुत्तअं जाव
अज्जआ अत्ताणअं पसाधेदि । चेट - ही ही भो, मए वि जाणत्थलके विसुमारिदे । ता जाव गेण्हअ
आगच्छामि । एदे णशा-लज्जु-कडुआ बइल्ला । भोदु पवहणेण ज्जेव गदागदिं कलिशं ।

(P.T.O)

પ્ર.4.ભાસના નાટકોની ભાષાશૈલી વિશે લખો.

14

અથવા

પ્ર. 4 કર્પૂરમંજરીના કર્તાનો પરિચય અને તેની વર્ણનશૈલી વિશે લખો.

પ્ર.5 ટૂંકમાં જવાબ આપો.

14

1, મૃચ્છકટિકમંમા કયા પુરુષ પાત્રોની ભાષા પ્રાકૃત છે?

2, કર્પૂરમંજરી સદ્કના નાયક અને નાયિકાનું નામ જણાવો.

3, ચંદ્રપાલ રાજાનું પાત્ર કઈ કૃતિમાં છે?

4, શકારના સંવાદોમાં કઈ વિશેષતા છે?

5, કાલિદાસના કયા નાટકમાં પ્રાકૃત જોવા મળે છે..

6, નાટકમાં કયા પાત્રો પ્રાકૃત ભાષાનો પ્રયોગ કરે છે?

7, નાટકની પરિભાષા કરતા પ્રાચીન ભારતીય શાસ્ત્રનું નામ લખો.?
